

Monumentnummer*: 509864

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 16 februari 1999
Kadaster deel/nr 82853/12

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Zwolle	Zwolle	Overijssel

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Zwolle	U			409

Omschrijving**

BOERDERIJ DE AALVANGER

Inleiding BOERDERIJ 'de Aalvanger', met naastgelegen SCHUUR en STOOKHOK, ligt in het open land ten zuiden van Zwolle in het voormalige Zwollerkerspel, nabij de Aalvangersbrug over de Soestwetering. De boerderij is met de voorgevel naar het zuiden gericht. Het erf is aan de achterzijde vanaf de ten noorden gelegen Zuthemerweg bereikbaar. Deze weg is in 1867 aangelegd om Windesheim met Heino te verbinden. De boerderij van het dwarshuistype is in verschillende perioden tot stand gekomen en dateert in oorsprong waarschijnlijk uit de 17e en 18e eeuw. Het huidige uiterlijk wordt in grote mate bepaald door een grondige 19e eeuwse verbouwing, waarbij de gevels deels zijn bepleisterd en de schuifvensters zijn geplaatst. De oorspronkelijke roedenverdeling van de vensters is rond 1940 verwijderd. In het voorhuis en aan de voorgevel zijn drie bouwfases af te lezen. In 1870 is het bedrijfsgedeelte van de boerderij verlengd. Ten westen tegen het woongedeelte van de boerderij staat een STOOKHOK, middels een poortje met de boerderij verbonden. Daarachter staat een SCHUUR, gelegen direct naast de linkerzijde (westzijde) van de boerderij; deze is in oorsprong waarschijnlijk vroeg 19e eeuws. De schuur is thans in gebruik als praktijkruimte.

Omschrijving BOERDERIJ met dwarsgeplaatst woongedeelte onder rietgedekt schilddak en driebeukig bedrijfsgedeelte onder rietgedekt wolfdak met witte windeveren (N) en twee gemetselde schoorstenen. De oostgevel van het woongedeelte en het grootste deel van de voorgevel (Z) zijn witgepleisterd, het westelijk deel is witgekeimd (vanaf een verticale bouwnaad). Het voorhuis is deels onderkelderd en heeft in het westelijk deel een verdieping. De asymmetrische voorgevel heeft een grijsge schilderde plint; verdeeld over het middelste deel van de gevelwand zijn vier gemetselde steunberen geplaatst. In de voorgevel vier schuifvensters, behangen met luiken: twee in het midden van de gevel en in beide gevelhoeken een kleiner venster. De vensters in de gevelhoeken hebben een ander niveau

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dan de centraal geplaatste vensters. Boven het linker venster een klein vierruitsvenster. Centraal in het dakvlak een smal gietijzeren rondboogvenster (uit circa 1850). Eenzelfde venster in het dakvlak boven de oostgevel. In deze gevel twee hoog geplaatste schuifvensters met luiken en een kelderraam met diefijzer. In de westgevel van het voorhuis een schuifvenster met luiken, een dichtgemetseld raam en een gemetseld poortje met houten deur die het voorhuis met het stookhok verbindt. Daar waar het bedrijfsgedeelte aan het voorhuis grenst, is de westgevel deels gewijzigd (keuken). De zijgevels van het in (bruin) rode handvormsteen opgetrokken stalgedeelte worden voorts ingedeeld door moderne betonnen tweeruits stalvensters. In de achtergevel (N) twee dubbele schuifdeuren. Ter weerszijden een ijzeren rondboogvenster en een opgeklampte staldeur. In het interieur van de boerderij is de oorspronkelijke indeling grotendeels gehandhaafd. de centrale hal geeft toegang tot de woonkamers, het slaapvertrek met daaronder de overwelfde kelder, voorts een opkamer met de benedenkamer (O). In de westelijke kamer een gemarmerde schouw met tegeltjes in de nis. In de centrale kamer een zwarte schouw met tegeltableaus ter weerszijden (onder betengeling). Het bedrijfsgedeelte heeft een middenbeuk met de deel en veestallen in de zijbeuken. De oorspronkelijke sporenkapconstructie wordt gedragen door vijf ankerbalkgebinten.

Direct naast de linkerzijgevel van de boerderij staat een SCHUUR op vrijwel vierkante grondslag, opgetrokken in rode baksteen en voorzien van en rieten kap. De schuur kent diverse bouwfasen en is in de loop der tijd aangepast aan nieuwe functies. De boerderij en schuur zijn middels een in een latere fase gebouwd tussenlid met elkaar verbonden. Het 19de-eeuwse STOOKHOK is opgetrokken in baksteen, voorzien van een met gesmoorde pannen zadeldak en is verbonden met het voorhuis van de boerderij middels een bakstenen poortje.

Waardering BOERDERIJ, SCHUUR en STOOKHOK van algemeen cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als voorbeeld van een dwarshuisboerderij met bijbehorende schuur en stookhok met overwegend 19e eeuws uiterlijk en een rijke bouwhistorie;
- vanwege de gaafheid van in- en exterieur van de boerderij;
- vanwege de ensemblewaarde van boerderij, schuur en stookhok;
- vanwege de markante en beeldbepalende situering in het open landschap

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)